

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร นี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน น่าจะมีวิสัยทัศน์แตกต่างกัน
2. โรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ประสิทธิผลของโรงเรียนน่าจะแตกต่างกัน

ต่างกัน

3. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา น่าจะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในปี การศึกษา 2544 จำนวน 417 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 201 คน ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ขอบหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.3 การส่งและเก็บแบบสอบถามคืนในทุกโรงเรียนผู้วิจัยจะส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4.5 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 201 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา 197 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.01

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดโรงเรียนและวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน ใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 การเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent)

5.4 การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test) หรือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ที่พบความแตกต่างโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

5.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' s Product – Moment Correlation Coefficient) (r_{xy})

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า วิสัยทัศน์ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับสูง

1.2 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีและผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับสูงและเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรีและผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีวิสัยทัศน์ในทุกด้านอยู่ในระดับสูง

2. ผลการเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร สรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

3.1 ประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับปรุง โรงเรียน และด้านความสามารถในการบูรณาการ โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3.2 ประสิทธิผลของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับปรุง โรงเรียนและด้านความสามารถในการบูรณาการ โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีประสิทธิผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ และพบว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีประสิทธิผลมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีประสิทธิผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคู่ในด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิผลของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

5.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่การวิจัยที่กำหนดไว้

5.2 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่การวิจัยที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับสูง แสดงว่าผู้บริหาร โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านการสื่อสารได้เจริญก้าวหน้าอย่างมาก สามารถสื่อสารถึงกันอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ต่างๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในด้านนี้อยู่ในระดับสูง ซึ่งผู้นำที่คิดต้องรู้จักการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดอนาคตของโรงเรียนและสามารถนำไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2538 : 4) ที่กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์เป็นการสร้างความฝันที่เป็นจริงหรือเป็นการสร้างพิมพ์เขียว (Blueprint) ขององค์การที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต เป็นการสร้างภาพอนาคตที่ผู้นำปรารถนาจะให้องค์การของตนเป็นเช่นนั้น การสร้างวิสัยทัศน์นั้นจะต้องศึกษาองค์การอย่างลึกซึ้ง มีข้อมูลชัดเจนเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย ของบุคคล สถานที่ ทรัพยากร และเวลา วิสัยทัศน์ที่สร้างขึ้นนั้นจำเป็นต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วิธีการที่ต่ออย่างหนึ่งในการสร้างวิสัยทัศน์ก็คือ การสร้างวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วม (Shared Vision)

1.2 ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านนี้อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้องเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนให้รับรู้และยอมรับในวิสัยทัศน์นั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลอคและคนอื่นๆ (Locke and Others 1991 : 57) ที่กล่าวว่า ผู้นำจะต้องเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้น ไปยังสมาชิกทุกคนขององค์การเพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจยอมรับและเกิดจิตผูกพันกับวิสัยทัศน์นั้น ทั้งนี้การเผยแพร่วิสัยทัศน์สามารถกระทำได้โดยการกล่าวปราศรัย การพูดคุย การพบปะสังสรรค์ การบันทึกจดหมายข่าว การดูปมา คำขวัญ ป้ายประกาศ และพิธีการต่างๆ ดังที่ ชิฟและ โชนไฮท์ (Shive and Schoenheit 1987 : 101) ให้ความเห็นว่า การเผยแพร่วิสัยทัศน์ที่ได้ผลนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความสามารถในการสื่อสารและมีวาทศิลป์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร สุขเกษม (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรมีระดับการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านนี้อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนต้องกระตุ้นให้คณะครู ผู้ร่วมงานนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ โดยวิธีการประยุกต์วิสัยทัศน์ลงไปสู่ นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ดังที่ ชิฟและ โชนไฮท์ (Shive and Schoenheit 1987 : 102) กล่าวว่า การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์จะได้ผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536 : 336) ที่พบว่า พฤติกรรมการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของ โรงเรียนเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนได้

2. ผลการเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันมีวิสัยทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีวิสัยทัศน์สูงกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มารศรี สุธานี (2540 : 158) พบว่า วุฒิทางการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน และผลการวิจัยของ วรณพร สุขอนันต์ (2541 : 94) ที่พบว่าความเป็นผู้ใฝ่รู้และมีความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิสัยทัศน์ของศึกษานิเทศก์ และแนวคิดของ เทรธ โธแวน (Trethowan 1991 : 5) ที่เชื่อว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารเกิดขึ้นจากคุณลักษณะเฉพาะตนได้มาจากการเลี้ยงดู ประสบการณ์การทำงานหรือการศึกษอบรม และเสริมศักดิ์ วิศาลทธรณ์ (2539) เสนอแนวทางในการพัฒนาวิสัยทัศน์ ไว้ 5 แนวทาง คือ 1)การศึกษา 2)การอบรม 3)การสร้างประสบการณ์ 4)การเรียนรู้จากคนอื่น 5)การเรียนรู้จากตนเอง

ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นนั้นได้รับการพัฒนา ความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้นและมีโอกาสในการเสริมสร้างประสบการณ์ของตนเองมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาที่ต่ำกว่า จึงทำให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์สูงเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและสามารถบริหารงานต่างๆ ในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จได้

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิจัยปรากฏว่าประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา พวงสวัสดิ์ (2541 : 238) ที่พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ บัวทอง (2541 : 119) ที่พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 3 อยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดให้มีการอบรม สัมมนาผู้บริหารและข้าราชการครูในสังกัดเป็นประจำ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตราที่ 47 ที่ให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ให้มีระบบประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สิ่งเหล่านี้ทำให้บุคลากรใน โรงเรียนประถมศึกษาตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาและพัฒนาตัวเองให้มีคุณภาพอยู่เสมอ ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่น่ามาอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 ด้านความสามารถในการปรับปรุงโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมีประสิทธิผลในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคที่ข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโรงเรียนจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน มีการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ๆ นำเอาชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

3.2 ด้านความสามารถในการบูรณาการโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมีประสิทธิผลในด้านนี้อยู่ในระดับมากเช่นกัน ในการปฏิบัติภารกิจของโรงเรียนนั้น คณะครู นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสามัคคีกลมเกลียวร่วมแรงร่วมใจกันที่จะปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิจัยปรากฏว่าโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีประสิทธิผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ และพบว่า โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีประสิทธิผลมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรดและคนอื่นๆ (Reid and Others 1988 : 29) พบว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536 : 227) พบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลสูงมักจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สเตียร์ส (Steers 1977 : 67) ที่กล่าวว่าขนาดขององค์การที่เพิ่มขึ้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลขององค์การและแนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ที่จะยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่จำนวนนักเรียนมีแนวโน้มลดลงเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิผลของโรงเรียนต่ำกว่าเนื่องจากมาจากโรงเรียนขนาดเล็ก จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร ปัจจัยการบริหารต่างๆ น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะงบประมาณในการบริหาร รัฐบาลจะให้งบประมาณอุดหนุนตามรายหัวนักเรียนและครูผู้สอนก็จัดตามสัดส่วนจำนวนนักเรียน ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับงบประมาณและจำนวนครูน้อยกว่า จึงเป็นการยากที่จะพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิผลเท่าเทียมโรงเรียนขนาดใหญ่ได้

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

จากผลการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของ

โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จขององค์การหรือโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร และผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน (กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ 2536) นักการศึกษาหลายท่านเชื่อว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ การบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิผลผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความเป็นผู้นำและเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์สอดคล้องกับ เซอร์จิ โอวานนี (Sergiovanni 1984 : 7) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่จะบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับ มารศรี สุธานี (2540: 41) ที่กล่าวว่าวิสัยทัศน์เป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นผู้นำที่เข้มแข็งและในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นย่อมต้องการผู้บริหารที่เป็นผู้นำและเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เพราะวิสัยทัศน์จะทำให้ผู้บริหารสามารถเลือกกระทำในสิ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อโรงเรียนทำให้ทุกกิจกรรมสอดคล้องกับเป้าหมายเป็นผลให้สามารถบริหารงานในโรงเรียนประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บริดจ์ (bridges 1992 : 609) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และยังพบว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แมคคอนเนล (McConnell 1992 : 2351- A , อ้างถึงใน มารศรี สุธานี 2540: 44) ได้ศึกษาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และผู้นำแบบผู้จัดการในผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ดังนั้นวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารอยู่ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารควรคงระดับวิสัยทัศน์ให้อยู่ในระดับสูงหรือพัฒนาให้สูงขึ้นกว่าเดิม
2. จากผลการเปรียบเทียบวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่ามีวิสัยทัศน์สูงกว่าผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาดำกว่าจึงควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ผู้บริหารได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาตนเอง
3. จากผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิผลของโรงเรียนต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ควรพิจารณาการบริหารงานและปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม

4. ผลการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวก ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ให้มากยิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. เนื่องจากวิสัยทัศน์เป็นเรื่องนามธรรม การวิจัยเชิงปริมาณอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง น่าจะมีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
2. ควรจะศึกษารูปแบบการพัฒนาวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียน
3. ควรศึกษารูปแบบการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน